

K večerám besed

Co s estrádami?

Patřím mezi ty, kteří si myslí, že tato beseda plným právem patří na pořad XXIX. Jiráskova Hronova. Stále neutěšený stav v oblasti malých jevištních forem by neměl nechat v klidu především ochotnické pracovníky. Koupodiv — zatím z větší části nechal. Skutečných ochotníků totiž přišlo na diskusí málo. Mnohé si můžeme vysvětlit zlepšením počasím a krásou okolních lesů, mnohé únavou z diskuse dopolední a ještě ve větší míře z bitev na parketách, ale při tom všem: neznamená slabší účast také nezáměr o malé jevištní formy?

Je to nejen odraz skutečnosti — ochotnické soubory se uchylují až na malé výjimky k estrádě velmi zřídka, a to ještě ponejvíce na svátek posledního světce v kalendáři — ale svědčí o tom i účast na diskusích. Přišli účastníci školení estrádního i dálkového, členové pracovního kolektivu, členové souboru Pěrun — ale pravých, nefalšovaných ochotníků ze skutečných souborů málo. Aniž bych chtěl snižovat význam dopolední diskuse, myslím, že mnozí účastníci Jiráskova Hronova nedocenili význam programu odpoledního.

Pro ty, kteří přišli, byla diskuse nesporně cenná. Mnoho se dovědělo o tom, jak se to kdysi dělalo, i o tom, jak by se to mělo a mohlo dělat. Méně už o tom, jak se to dělá. To nám vlastně řekl jenom soudruzi z Pěrunu.

S mnohým, co nám povídali o své práci, nelze souhlasit. Úplně si obecnost nadebíháním jeho nevkusím — například cirkusovými košilemi hudebníků a holdováním rádobymexickým mravům — to skutečně není správná cesta. Dokážu-li Pěrunáči velmi správně a důsledně vychovávat své členy, musí mít ty největší nároky i na své publikum. A v tom, mám dojem, že i vedení souboru poněkud tápe.

Je velká škoda, že nemohli přijít soudruzi z Blanska. Snad z tohoto důvodu se hovořilo často o Pěrunu a minimálně o Blansku. Je to škoda. Blanský program byl podnětnější a zajímavější.

Předsednictvo zahájilo v silné sestavě, ale v průběhu besedy se rozloučil satirik J. R. Píck a Ivan Vysoký z Divadla Na zbrádlí. Opět škoda, protože s názorem J. R. Pícku bylo třeba polemizovat. Je pravda, že často směšujeme žánry — prvky agitky, písma, kabaretu, estrády atd., ale s radostí pomíneme zatím zárovň čistotu, když pořad bude ideově účinný, zábavný, vkusný a umělecký. Nechtějme víc, než je v dané situaci možné.

I když malé jevištní formy dostaly letos své vlastní fórum — Haškovu Lipnici — domnívám se, že Jiráskův Hronov by měl být soustavně obohacován estrádními soubory. Protože v nejvyspělejších ochotnických souborech je zřídka ochota. A bylo několikrát zdůrazněno, že právě div. soubory by měly být kolébkou nových estrádních skupin. Věk kolejkové by však měl být překonán co nejdříve.

Mnoho jednotlivců-instrumentalistů a zejména recitátorů, kteří nepracují v žádném kolektivu, STM nám je každoročně produkuje, ale soubory je nedovedou získat pro spolupráci.

Hronovské publikum bude mít možnost vrátit se ještě dvakrát k problémům estrády: na diskusii o revui „20.000 mil pod mořem“ a o „Ukradeném měsíci“ L. Aškenázyho. Nejsou to estrády v pravém slova smyslu, ale jde v podstatě o žánry, které patří do oblasti malých jevištních forem (a současně dokazují jejich přibuznost s divadlem).

Pokračování na str. 2.

PROTI FAŠISMU PO TŘETÍ

Není lepšího vysvědčení pro naše ochotnické divadelnictví než jeho citlivá a pohotová reakce na vzrušující politické události letošního roku, kdy vyvrcholuje úsilí socialistického tábora o zachování světového míru. V době, jež stojí ve znamení úporného boje proti novému fašismu, křiženému na západě v jeho nejodpornějších podobách — rasové diskriminaci, revanšismu a přípravě nové světové války — přicházejí na XXIX. JH tři soubory s inscenacemi dramata protifašistických a protiválečných. Nelze v tomto jistě spatřovat pouhou náhodnost. Ochotnická dramaturgie tu vyjadřuje a posiluje spontánní vůli národa po mírovém životě, kdy se hodnota vytvářejí a není.

Bylo by zajímavé srovnávat dramatické předlohy Trojanů. Posledního dějství a Profesora Mamlocka. Banickému divadlu při ZK Baník v Přivlečce připadl rozhodně úkol velmi obtížný, když přistoupilo k inscenaci hry antifašistického dramatika Friedricha Wolfa, která je

politicky nejbojovnější, poznamenaná dobou svého vzniku, totožnou s dobou, kdy se příběh profesora Mamlocka odehrává, a určená k tomu, aby jako jedna z prvních prozradila světu pravdu o nacismu, pravdu tehdy ještě daleko méně známou než pak, kdy ji vyjevila druhá světová válka. V tomto smyslu je Profesor Mamlock dnes tedy dramatem historickým na straně jedné, ale zároveň neaktuálnějším divadlem dneška, neboť jsme právě svědky události nápadně připomínajících dění v Německu z let 1932 a 1933.

Není pochyby o tom, že dramaturgická volba Profesora Mamlocka jako hry k 15. výročí Slovenského národního povstání byla správná a šťastná. Soubor má z sebou dvanáct představení, jejichž ohlas byl všude stejný jako při prvním provedení v Hronově: zájem hlediště stoupá od obrazu k obrazu až po závěrečné, nejdramatičtější dějství. Divadelníkům z dělnických

Pokračování na str. 2.

Po předvěrečím vystoupení v náchodské Teoně — představitel sověra soubor Pěrun z vodního klubu Velkodolu Čs. armád v na podiu před Jiřáskovým divadlem.

Nic než čísla

7000 noclehu již přidělil od začátku ochotnického festivalu hronovský Turista.

800 jich připadne v průměru denně.

11000 je celkový předpokládaný počet zprostředkovaných noclehu za celý JH.

Na koncertě v Náchodě

V malém sále DO v Náchodě, kde je výstava grafických listů Vincenta Illozніка, byl komorní koncert, ve kterém účinkovali Lubomír Nemasta, člen symfonického orchestru hl. města Prahy FOK na violoncello a prof. Jarmila Nemastová na klavír. Koncert měl mimořádnou uměleckou úroveň a všichni přítomní odměňovali účinkující zaslouženým potleskem.

Mezi posluchači byl i členové budoujovického souboru. Vytrvali až do ukončení koncertu, přestože je čekalo ve 20 hodin jejich vlastní vystoupení na náchodském jevišti.

Pro koho?

Pro koho může být představení hrané v 10 hodin dopoledne nebo v 15 hodin odpoledne, je-li tímto představením pořádku, kterou ještě ke všemu inscenují studenti jedenáctiletky?

Ludvík Aškenázy píše sice často o dětech, ale nedá se s dobrým svědomím říci, že píše pro děti. Jeho Ukradený měsíc je také pohádka, jejíž smysl a dosah může plně pochopit jen dospělý divák, i když i děti v si samozřejmě najdou určité okouzlení. Insceance brandýské jedenáctiletky tento charakter ještě podtrhuje některými satirickými rysy, které posunují představení z divadla poezie i na půdu politického kabaretu.

Nedejte se proto mýlit nezvyklou hodinou a přijďte se podívat „na rozmarnou historiku o uličnících, měsíci, vesmíru i lidech na zemi“.

Plenární diskuse je tentokrát výjimečně v 11.30-13 hodin ve Slavii.

Ve 14 hodin vítáme před Jiráskovým divadlem soubor Tyl při OB v Rakovníku, který přijel do Hronova s Metelici od L. Leonova.

Soubor Holubička ZVÚ z Hradce Králové vystupuje v 18 hodin na náměstí, kde budou ve 20 hodin také promítány diapozitivy „Z Jiráskova kraje“.

Náchod:

Ve 14 hodin je před divadlem sraz všech zájemců o výlet „Za nevědní krásou Novoměstska“. V tutéž dobu je v klubovně DO společně zasedán poradní sbor.

Na MNV vítáme v 16 hodin soubor ze Svitavy, který ve 20 hod. vystoupí s revui „20.000 mil pod mořem“.

V přírodním divadle je ve 20 h. večer poezie, nazvaný Vějíř Boženy Němcové.

Svitavské moře zaplavilo Hronov

Přesně ve 13.45 hod. světového času zahulčí hronovským přístavním náměstím strény zámorských parníků. Lodivod se svým motorovým člunem přirazil k osobní lodi, která přivezla soubor Vigony ze Svitavy. Moře účinkujících (75) se vyrojilo a zavimilo na schodišti divadla. Hemžily se tam různé chobotnice, humry, sítěny, ryby, rybky, sólokapři, podvodní pilvy, unterwassermanni čili podvodníci apod. Velitel přistavu přivítal tento mokrý soubor, který dojel se zpožděním, poněvadž narazil na tvrdou moc. Za uvítání soubor poděkoval mocným námořnickým hurá, tiskrát opakovaným, a odebral se do sídla guvernéra ostrova, do radničního paláce, na uvítací opakováčku. Zastihli jsme kapitána Jiřího Křešče a důstojnický sbor autorů Milana Maršálka, Josefa Marcellise a Františka Medřika — výsledkem našeho pohovoru je tento článek.

Soudruzi na vaše představení se těší mladí i staří, vždyt 20.000 mil pod mořem je jedna z Verneovek, na které se nezapomíná. A uvidíte ji na divadle, jak lákavě! Povězte našim čtenářům o práci na této dramaturgii. Nebudeme psát o souboru, známe jeho záslužnou práci, kterou se již po šesté chlubí na Jiráskově Hronově, nosili bychom tedy zbytečně vodu do moře.

Soudruzi poděkovali za přivítání a vykulili na mne oči. Jakpák dramaturgizace a co máme společného s Verneem? Naše hra přece ne-

Svitavským na uvítanou
Jako stěhovaví ptáci
slétají se Svitavci.
Každým rokem opět znova -
jíž po šesté do Hronova.
Vzpomeňme na uvítanou
úspěchu co měli s Amou,
jejich práce na vesnici
a co k festivalům říci!
Vlastní hru si sami stvoří,
ovanou nás všimí moří,
a hned satira se zrodí.
Šťastnou plavbu jejich lodí!
am

žádnou dramaturgizaci pro mládež. Tento omyl, kterého se chytla i část tisku, vznikl pouze přibuzným názvem. Naše hra se původně jmenovala 20.000 mil pod mořem plus minus 1 1/2 m. V rámci akce Šeťte naše lesy jsme titul zkrátili. My přinášíme satirickou hru v reuvalném rochu. Příběh: Dva cestovatelé Hugo Petarda a Ludva Šupajzna se vydají tentokrát do mořských hlubin. Po dobrodružné výpravě na Mars objevili v mořských hlubinách potopenou Atlantidu, poznávají její obyvatele i mořské živočichy, jako mořskou panu, chobotnici atd. Přijdou i do nemilého styku s podmorskou po-

DNES

Sraz na výlet „Havlovického cestou do Stroužného“ je ve 14 hod. před divadlem.

Do Hronova přijel nový soubor z Brandýsa nad Labem. Je to dramatický kroužek ČSM jedenáctiletky a bude slavnostně přivítán v 17 hodin na náměstí před divadlem.

Odpolední a večerní představení patří Lidovému divadlu ZK Vigona, n. p. Svitavy, které vystoupí v Jiráskově divadle se současnou satirickou revui „20.000 mil pod mořem“.

V 18 hodin je na náměstí koncert a v 20 hodin se tu bude promítat film „Májové hvězdy“.

Večer je přátelská beseda s tancem v restauraci Slavie.

Náchod:

V Českých závodech gumárenských je ve 14.30 beseda s pracujícími o divadelním představení Po sedmí dějství.

Vitání souboru z Přivlečky je v 16 hodin na MNV. Banické divadlo z Přivlečky sehraje večer Wolfova Profesora Mamlocka.

V přírodním divadle na zámku je ve 20 hodin taneční veselice.

VÍRA

V kroužcích budeme diskutovat o revui „20.000 mil pod mořem“. V 10 hodin je představení mládežnického dramatického kroužku z jedenáctiletky v Brandýse nad Labem: dramaturgizace Aškenázyho Ukradeného měsíce.

JEŠTĚ O TOMU SAWYEROVI

Chceme vám povědět několik zajímavostí o vzniku hry „Dobrodružství Toma Sawyera“ a o jejích osudech, jak nám o nich vypravoval na základě svých osobních zkušeností Jan Martinec.

Bylo to v době našeho celonárodního urputného boje proti fašismu, který tehdy v Německu přišel k moci. V Praze žilo mnoho německých protifašistických emigrantů. Mezi nimi byl nejened umělec. Naši pokrokoví umělci, a hlavně dělničtí ochotníci, sdružení ve svazu DDOČ, jim pomáhali, se sly stáčiti. Za nejlepší pomoc jsme tehdy nepokládali sbírky (i když také těch bylo třeba), ale boj o to, aby se tyto emigranti u nás uplatnili, aby měli možnost zúčastnit se boje proti fašismu spolu s námi.

Tehdy se dali dohromady jeden náš mladý režisér a nikoli o mnoho starší německý spisovatel. Ten režisér byl Hanuš Burger, dnes režisér ČS. televize, a ten spisovatel Stefan Heym, který později emigroval do Ameriky a stal se autorem proslulým po celém světě. (Možná, že znáte jeho romány Křížáci na západě, nebo Očima rozumu, či sbírku povídek Kanibalové.) Ti dva si sedli a podle motivů z knih Marka Twaina „Dobrodružství Toma Sawyera“ a „Dobrodružství Hucka Finna“ napsali hru pro mládež. Hru o tom, jak američtí rasisté chtějí svalovat vinu z vraždy, kterou sami spáchali, na chudého černocho.

Co s estrádami?

Dokončení ze str. 1.

Pesimistický i kritický se hovořilo o současném stavu v estrádní činnosti. Zástupci souborů – ti nečetní – ani nemohli o nějakých výsledcích hovořit. Je mnoho handikapů: skupin je málo, u profesionálů se lze použít jenom šťastnou náhodou (zvláště Krajská estr. jednatelství jdou státně proti tomu, zač bojuje občas Kraj. dům osvět), často zavane do skupin poloprofesionalsmus (vedou zavodní kluby), chybí režiséři, hubičníci a lidoví autoři nejsou většinou využíváni. Piší také raději velká dramata a romány než drobné, použitelné věci. A tak není divu, že se někdy objeví nevíra a bezradnost.

Ale přes to všechno jsme oproti minulým létům o kousek dál. Péče o estrádní činnost roste. Po tematické soutěži Hradeckého kraje přichází nyní i Pražský kraj s podobnou soutěží, jejímž cílem je vybudování alespoň jedné skupiny na každém okrese a získání textů pro skupiny. A kdo se zavazuje vy-

dobrou, účinnou, veselou i vážnou hru proti rasismu a teroru, at už německého nebo amerického, jsme měli (a máme dosud) velikou nouzi. Burgrova a Heymova hra dobrá byla, a proto se začala studovat hned, a to zároveň v německé i české verzi. DDOČ sehnal nejnětější prostředky pro profesionální herce a na scénickou výpravu. Německé představení hráli totiž profesionálové, zejména emigranti. Měli víc času než představitelé v české inscenaci, a proto bylo dříve hotovo představení v německé řeči. A jako se s ním hned do Jámů Ilové, do Teplic-Sanova, tehdy jednoho ze středisek Henleinových band. Však ty také hned zorganizovaly akci, která vyvrcholila rvačkou. Přesto se premiéra dohrála. Byla zdařilou demonstrací proti fašismu. Ale po ní úřady první republiky na zákrak henleinovců zakázaly nejen další reprizy německé verze hry, ale také představení české verze, která se měla hrát v pražském Osvobozeném divadle.

Ještě před válkou byla hra ojedinele provedena ve Vídni, ale pak zmizela ze světa na dlouhou dobu. Teprve po válce se znovu objevila ve Vídni a dosáhla stovek repriz v Německé demokratické republice. Před rokem jí uvedlo pražské Divadlo Jiřího Woltra v režii Jednoho z dramatičtářů, Hanuse Burgrova. A pak jí nastudoval divadelní kolektiv ZK Tesla v Pardubicích a letos si ji přijel na XXIX. Jiráskův Hronov.

budovat i krajskou skupinu, která by nejen vystupovala, ale především instruovala a školila.

František Němec v obšírném projevu seznámil přítomné s prací agit. skupin v letech před II. světovou válkou. Jsou to věci dávno překonané, ale všichni bychom se mohli učit na nadšení, odvaze a přobjornosti dělnických kolektivů. Je stále s čím bojovat. Jen když se rozešleme po Hronově – máme snad v sobě málo chyb a přežitků?

Práce na estrádě je velmi těžká. Nemají všude Lelka jako v Rumburku a jeden takový je pro skupinu nezbytný. Je to práce trnitá, perná – ale hrozně potřebná. A krásná.

Pro to všechno je škoda, že se beseda přiznává estrádního umění plně nepodařila. Mnohé objasnila a mnohé naznačila. Vyskytly se zajímavé příspěvky a podněty. Ale byly v malé míře adresovány těm, v jejichž moci je zvýšit kvantitu i kvalitu estrád – nejvyššími ochotnickým souborům.

Luboš Štěrca

PROTI FAŠISMU PO TŘETÍ

Dokončení ze str. 1.

Nedobro bylo jistě snadné vytvořit postavu intelektuála, jež v dramatu převládá. Vyšly skorem přesvědčivěji než typy dělníků, které mají v předloze, bohužel, daleko méně místa, ačkoli by si ho zasluhovaly. Při šetrném zacházení s textem, kde režie neškrtila téměř ani jedinou větu, došlo k tomu, k čemu dojí muselo: Nejedna scéna vyšla staticky, neboť premiéra dialogů bez předepsané nebo doplněné akce jako by zastavovala všechno dění na scéně, která pak připomínala spíš řečnickou tribunu než divadlo (1. a 3. obraz).

V hereckých výkonech navynikali jednotlivci divák se zaměřuje spíše na celý kolektiv, ze kterého v druhé polovině hry vybouřil zbytečnou přehrávkou představitel zarytého nacisty dr. Hellpacha. Ve výpravě působil daleko výrazněji interiér v nemocnici než Mamlouček byt, jenž stejně jako některé kostýmy připomíná dobu před šedesátí, nikoli před necelými třiceti lety. Leche by se dala opravit násilností mnoha nástupů.

Soubor svou práci na hře jistě dosud neskončil. Jeho inscenace zasluhuje, aby se jí věnoval dál, neboť politický dosah a význam Profesora Mamloučka je zvlášť v dnešní době dalekosáhlý. KS

Hoblinky – Hoblinky – Hoblinky – Hoblinky

● Na besedě o estrádách prohlásil v diskuzi dr. Horáček: „Všichni jsme tady pro smích.“ Dá se předpokládat, že to myslel jinak, než aby se z pléna muselo ozvat to, co se ozvalo: „Mluv, prosím, jen za sebe!“

● Různorodé asociace vyvolal Vilém Benda, když na téže besedě hovořil o tom, že je celkem jedno, vystupují-li dívky na jevišti v krojích nebo bez nich.

● Staří a zkušenější festivalisté se všeobecně shodují v tom, že v Hronově se nejlíp bydlí v Náchodě.

● Odborného poučení se od maminky dostalo holčičce, která se velmi bála, když se jí věnovali členové Toma Sawyera objevily na jevišti zakuklené postavy kuklu-klanistů. „Neboj se, Dašenko,“ povídá ta dobrá duše, „to jsou Mikulášové“.

Konkrétní příspěvek na námět:

Spolupráce profesionálů s amatéry

Dramatik Vojtěch Cach, jak asi víte, splnil závazek, který vyhlásil v diskuzi na celostátní konferenci LUT. Závazek, že napíše pro ochotníky komedii ze současné vesnice.

Komedie se jmenuje MOJE TETA, TVOJE TETA a její text přivezl autor na naše přání do Hronova. Otiskujeme z ní závěr druhého dějství.

Ještě předsešláme poznámku o osobách, které ve výňatku vystupují. Roman a Julie jsou snoubenci. Stali se jimi proti vůli svých otců, družstevních rolníků, znesvářených skoro jako Montekové a Kapuletové. Julie je dcera Kapičkových a Roman syn Motyčkových.

Kapička: Vida, jak se hezky shodnem. Ještě nikdy jsme se tak neshodli.

Motyčka: (Julii a Romanovi) Děti, zapíšte si tuhle slavnou chvíli!... Pepíku, na má prsa!

Kapička: (vychází) Tohle se stát vloni, dnes jsme byli dál!

Roman: Třeba jste už přes plot viděli komunistus!...

Motyčka: Tak co? Už jste se probudili?

Roman: Co ty? Jsme ti snad pro Kašpary?

Motyčka: Vůbec ne... My jsme s Julčou rádi, že jste se usmířili a že to s Horninem a Dojninem dobře myslíte... Jenže – tak lehké to nebude.

Kapička: Jak to? V čem vidíš překážky?

Motyčka: Neposlouchej ho! Moc přemoudřejší! Znáš to - samá teorie a skutek utek... Pepíku, my to provedem a basta fídlý kulatina... Ať po nás zůstane dílo. Dílo!...

Kapička: Člověče, to je na paměti desku!

Motyčka: Na pomník, kamaráde! Z nás se stano něco jako novi svatí!

Motyčková: Jo – košilatý, s průšvicem. To bude krása!

Kapičková: A každému dáme cloumáka do hrsti – s podmáslím!

Kapička: (nezadržetelně navzdory té nepřízni) Rozdáme si to s nejlepšími družstvem v kraji!

Motyčka: V republice – tak!

Motyčková: (je to slovo do prance) Máho?!

Kapičková: Máho?!

Julie: Romane?!

Roman: (pokrčí rameny s výhradou) Já jsem pro. Ale –

Motyčka: Jdi se pichnout s tím svým ale!

Julie: (Romanovi) Vždyť už jste prakticky začali, ne? Vaše obrana a náš útok –

Roman: (znechuceně) Ještě jsem se nesehráli.

Kapičková: Nepovíděj, mistrovství je v tahu? To je rychlost!

Roman: Shofole to na dresech. Naši kluci nechtěli pustit své barvy a vaší taky ne.

Kapičková: To je špatné znamení.

Motyčková: Prosím tě, Máho! Snad nejsi pověřivá?... To je jako kdyby se to mělo rozbit kvůli jménu!

Motyčka: (chechtá se silně, vydatně a dlouho) Ty jsi dobrá!... Copak jsme formalisti? Řekni, Pepíku!

Kapička: Bodej!... To je přece samozřejmé – Hornin zůstane. Může být něco lepšího?

Motyčka: (vásem ztuhne) Co?... Tak samozřejmě to zas není, Pepíku. Horninský protentokrát jsem už v Dolnině potciliti, víme?... Nehledě k tomu, že Dolnin je moc pěkné jméno.

Kapička: Hornin je snad osklivý jméno?

Motyčka: Osklivý není, ale Dolnin je... lahodnější.

Kapička: Lahodnější?... Tak! A co je starší – Hornin nebo Dolnin? Podle zápisů, jestli chceš co vědět, první usedlosti v Dolnině byla rasovna našeho pohodného!

Motyčka: (postaví se Kapičkově) Co?... Rasovna říkáš?!

Kapičková: Už je to tady! Co bylo dřív – kvočna nebo vejce?

Kapička: Počkej, do toho se neplet!

Kapičková: Nikdy jsem se nepletla – k naší škodě!

Motyčková: To se ví, Máho! Taký máme slovo!

Roman: (Julii) Vsad se, že zas budou v sobě?

Julie: (neklidně) Buď, prosím tě, pro Hornin, ať je pokoj.

Roman: A proč zrovna pro Hornin?

Julie: (zoufale) Tak já budu třeba pro Dolnin, když ti to udělá radost!

Roman: Udělá, abys věděla!... Já se v Dolnině narodil. Když ho zrušíte, můžu se jít s křesťním listem vycpat! Tak jsem se nenarodil!

Julie: Jestli ti je kus hadru přednější než já – Kapičková: Lidičky! Neblázněte! Zapfaháte a kára níkde!

Motyčková: Uzněj, Máho – tohle se musí rozebrat! Zásadně!

Kapičková: A skončíme, kde jsme začali! (Chytá se za hlavu). To je k nepřežití!

Motyčka: A to taky bude potřeba!

Kapička: To bude!... Všechno od začátku – až na čaru a mástale vyčistit! Protože kdo se kapricuje, s tím je těžký dohovorit!

Motyčka: Kdo si první postavil hlavu? Já?

Kapička: Ty! A ne poprvé! O tom jsou doklady!

Kapičková: Jak povídám, je to tady!... posměšně! Brázda mru! Jak plisovaná? Jděte mi do Padous!

Motyčka: Protože byste nás sežrali i s chlupama, hamoumi! Skolu jste nám vzali a většina děcek byla u nás!

Kapička: Když jste z našeho katastrofu ilegálně odštáhl dva nafizmuty cikánský herberky, že jo!

Motyčka: A vy?... Zeleznici zastávku jste nám vyfoukli a dodnes jste tam nepostavili ani záchod!

Kapička: Protože to není naše kompetence!

Motyčka: Byrokrati! Vy tak máte citění pro pracující! Vy jo!

Kapička: A vy jste lilium, co? Družstvo jste zakládali dva měsíce po nás a dodnes se chlubíte, že jste první na okrese!

Motyčka: A to taky jsme – ve všem všudy! U nás, pane, na to jsem socialistický!

Motyčková: (blíž k Kapičkové) Já to dosvědčím. Na to má Josef vzdýky dbát! To je jeho!

Kapičková: (blíž k Motyčkové) A můj Josef je podle tebe nějaký reakcionář? Ten už, má zlatá, pro víru něco zakusil!

Kapička: (přes obě na Motyčku) Já vím, jak socialistický!... Kdo připsuje krmičkám neexistující přírůstky, jen aby od toho neutekly?

Motyčka: Lež!... Pustá lež!... Pomluva. A kdyby, my si to můžem dovolit, my to vyděláme!... Já nejsem škrtá jako někdo!

Kapička: Kdo že je škrtá?

Motyčka: A zamet si před vlastním prahem! Já lidi neuplácím překlom navrch, aby šli ráno véas do práce! U nás v Dolnině jsou družstevníci ideově na výši!

Kapička: Jestli jsou po tobě, tak to nazdar!... Kdopak nejdřív ukldil dceru do města a pak šel teprv do družstva – a ještě za pět minut dvanáct?!

Motyčková: S touhle hanbou na nás? Andula už měla dávno známost! To zas, hospodáři, bych taky uměla nasadit ostruhy! Jenom spravedlivě!... Váš Karel šel na doktora až z přípravy.

Kapička: Jako kádr, víme?

Motyčková: Dnes by vám tu byl dobrý. Je vás tu pět a půl...

Kapičková: A vás do mandele!

Motyčka: Naše Andula že není kádr?... Sakra! Mámo, urážet se nenecháme! Ještě rodinu ostouzet, hanbáři!... Romane – se mnou!

Julie: Romane?!

Roman: (v dvojím ohni) Táta má pravdu... Nejdřív všechno vyjasnit...

Julie: A můj táta nemá pravdu? Jestli chceš za takovou cenu –

Kapička: (strhne Julii k sobě) Ke mně!... Doprošovat se ještě!...

Motyčková: (jde kolem Kapičkové jako furie) Ze já tu buchtu brala do huby! Na tipku mě doted šimrá – kunerol!

Kapičková: Kdo že masti kunerolom? (Vrhá se na Motyčkovou) Ty mouro jedna!

Motyčková: (uškočí ke dveřím) Vidíš, Josef – rabíati!... Nekřikala jsem ti – nesedni jim na lep!... Taková sůva staletá –

Kapičková: Kdo že je sůva?

Motyčková: Kdo že je múra?

Motyčka: (mezi ně) Domluveno! Máte nás vidět, hajdaláci! (Odechází)

Kapička: (za nimi) Dacan jeden! Ze já se s ním zahazoval – a k tomu na okrese!

Julie: (zoufale) Romane!... Slyšíš? (Pláče)

Kapičková: (stáhne ji zpátky) Nebreč!... Já se toho záhmukenku taky nezabývám a jsem zticha... Než se takhle vdat – to rovnou lehni do vosního hnízda!